

ЗВІТ

про роботу студентського екологічного гуртка географічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка 2007–2011 рр.

У грудні 2006 року з ініціативи викладачів та студентів кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи географічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка створений екологічний гурток. Сьогодні до активної природоохоронної роботи екогуртка долучились студенти інших кафедр та факультетів (журналістики, філософського).

Керівниками екологічного гуртка є доцент І. М. Рожко, доцент Б. В. Сенчина, доцент І. Б. Койнова. Активно долучаються до різноманітних акцій професор М. М. Назарук, к. г. н., ас. Н. Б. Блажко, к. г. н., ас. П. С. Теліш.

Основними напрямками роботи екологічного гуртка є:

- екологічна освіта;
- пізнання природної та історико-культурної спадщини західних регіонів України;
- проведення науково-дослідної роботи.

Екоосвітня діяльність є різноманітною й включає в себе:

- участь у прибиранні від побутового сміття природоохоронних територій (парки у межах м. Львова, національні природні парки західного регіону України);
- організацію екологічних акцій, що спрямовані на виховання екологічної свідомості (Екоялинка, Екодощка);
- проведення Всесвітніх екологічних акцій (наймасовіша – близько 70 учасників “Дня Землі”, 2010 р.);
- екологічне виховання учнівської молоді (тренінги, семінари, акції у львівських школах).

Важливою частиною роботи екогуртка є організація та проведення навчально-пізнавальних поїздок з метою ознайомлення з природною та історико-культурною спадщиною західних регіонів України.

Науково-дослідна робота екогуртка включає в себе польове експедиційне вивчення широкого спектру екологічних проблем західних регіонів України. Результати досліджень доповідалися на багатьох міжнародних та всеукраїнських конференціях та висвітлені у публікаціях (близько 30 статей).

Діяльність екологічного гуртка висвітлена на сайті географічного факультету. Про активну його роботу опубліковані статті у польських періодичних екологічних журналах:

1. *Koynova I.* Ekologiczna inicjatywa lwowskich studentów geografii // *Oikos. Ekologia i Współdziałanie.* – № 2 (43), 2008 – S. 16–17.
2. *Rożko Ihor.* Ochoń choinke // *Eko i my. Poradnik ekologiczny.* – №3. 2009. – S. 23.

Активісти екогуртка щороку поступають до аспірантури університету, їдуть на подальше навчання до Європи.

За час роботи екогуртка студентами ініційовані та проведені природоохоронні акції з прибирання РЛП “Знесіння”, Стрийського парку, околиць озера Пісочного в Шацькому НПП, найпопулярніших серед туристів місць у Чорногорі тощо.

Окрім еколого-освітньої роботи студенти активні у науковій сфері. Приймають участь у науково-дослідних експедиціях, результати яких доповідаються на міжнародних, всеукраїнських та університетських наукових конференціях, організують зустрічі з науковцями та дослідниками з інших ВУЗів, популяризують екологічні знання серед студентів під час перегляду екопросвітницьких фільмів.

Найчастіше очищення від сміття гуртківці проводять на території РЛП “Знесіння”. Щорічні толоки за участю та підтримки дирекції цієї установи проводяться на найбільш популярних серед відпочиваючих та найбільш засмічених ділянках.

У липні–серпні 2007–2008 рр. зусиллями активних членів екологічного гуртка під час проведення навчальних практик та наукових експедицій у Чорногірському масиві Українських Карпат на території Карпатського біосферного заповідника і Карпатського національного природного парку організоване прибирання котловини та прибережної зони найбільш високогірного озера України Бребенескул (1801 м вище рівня моря), вершини і схилів гори Петрос (2020 м в. р. м.), та г. Говерли (2061 м в. р. м.). 13 жовтня 2007 р. подібна акція “Чисте узбережжя озера Пісочного” відбулася у Шацькому національному природному парку. Викладачами та студентами кафедри зібрано близько 2 т побутового сміття. При сприянні дирекції Шацького НПП зібране сміття вивезене на полігон твердих побутових відходів поблизу м. Шацьк. В акції прийняло участь 50 чоловік.

Студенти екологічного гуртка географічного факультету провели новорічну екологічну акцію “Збережи ялинку”. Напередодні Нового 2009 року поблизу кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи встановлена ялинка, зроблена з пластикових пляшок. Мета акції – привернути увагу до проблеми масового браконьєрського вирубування ялинок перед новорічними святами.

Викладачами та студентами кафедри традиційно проводились різноманітні еколого-освітні заходи для студентів з метою наочного вивчення сучасних екологічних проблем. Екологічні акції активізують увагу громадськості та державних органів управління, а також покращують екологічний стан територій. Подібні акції мають екоосвітнє та виховне значення й будуть проводитись надалі з ініціативи викладачів та студентів екологічного гуртка кафедри.

Результати роботи студентського екологічного гуртка висвітлені у таблицях.

1. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УЧАСТЬ В ЕКОЛОГІЧНИХ АКЦІЯХ

Назва акції	Дата проведення
Прибирання від сміття РЛП “Знесіння”	2007, 2008, 2009, 2010, 2011
Прибирання від сміття узбережжя оз. Пісочне (Шацький НПП) Волинська область	2007

Назва акції	Дата проведення
Прибирання від сміття оз. Бребенескул, Чорногірський масив Українських Карпат (Карпатський Біосферний Заповідник)	2008, 2009
Прибирання від сміття вершин Чорногірського масиву Українських Карпат: г. Петрос г. Говерла	2008 2008, 2009, 2010
Прибирання парків м. Львова: Стрийського парку парку культури і відпочинку ім. Б. Хмельницького парку “Погулянка” Монастирські сади собору Св. Юра	2008 2010 2009, 2010, 2011 2009
Проведення екологічної акції “Збережи ялинку” з встановленням різдвяної ялинки виготовленої з відходів на географічному факультеті	2008, 2009, 2010
Акція “Корисні відходи” – виготовлення та встановлення інформаційних дошок з відходів, як приклад використання вторинних ресурсів	2010
Співорганізатори міжнародного фестивалю “День Землі – кожен день” (парк культури і відпочинку ім. Б. Хмельницького) – під час фестивалю організовано: екоосвітні ігри для дітей, екологічний квест, презентація екологічних організацій м. Львова, вегетеріанські частування, святковий концерт, посадка квітів (дві клумби), висадка трав’яного газону 50 м ² .	2010
Співорганізатори екологічної акції “Зелена країна” – посадка 800 саджанців дуба звичайного, спільно з Управлінням лісового та мисливського господарства у Львівській області та науковцями Національного лісотехнічного університету України в урочищі Товщів поблизу села Давидів Пустомитівського району Львівської області	2010
Підпримка акції “350.org – Боротьба з кліматичними змінами” – велопробіг в м. Львові	2010
Екоосвітній тренінг-семінар для учнів старших класів СШ № 67: “Сортування побутових відходів у м. Львові”. Студентка Грм-51 Ярина Климок	2010

Назва акції	Дата проведення
Семінар для учнів старших класів СШ № 67: “Не будь байдужим – долучайся до екологічних акцій (приклад роботи екогуртка)” Студенти Грф-58 Я. Ільчишин, А. Нога, Ю. Припутень	2010
Розповідь-презентація “Природно-заповідні території Криму” для учнів старших класів СШ № 67. Студенти Ярослав Ільчишин, Юрій Шивала	2011

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УЧАСТЬ В НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНИХ ПОЇЗДКАХ

Навчально пізнавальні поїздки	Дата проведення
Жовква – Володимир-Волинський – Шацьк (оз. Пісочне) – оз. Свитязь	2007
Карстова печера “Млинки” (Чортківський район Тернопільської області)	2007, 2008, 2009, 2011
Самбір – Добромиль – Межинецький дендропарк – с. Терло – с. Смеречина	2008
Чинадієво – Ужгород – Мукачево – Берегово – Хуст – Міжгір’я	2008
Навчально-екскурсійна поїздка Краків (Польща) – Прага (Чехія) – Карлові Вари – НПП “Моравський крас”	2008
Золочівський замок – печера Млинки – Кам’янець-Подільський – Хотин – Тернопіль	2009
Мукачево – Берегово – Хуст – Теремле-Ріцька ГЕС – оз. Синевір	2009
Збараж – печера Млинки – Золочів	2010
Навчальна поїздка на звалище твердих побутових відходів м. Львова (с. Грибовичі, Жовківський район Львівської області)	2010
Воловець – полонина Боржава – водоспад Шипіт – Міжгір’я – Синевірський НПП – с. Колчава – Скелі Довбуша	2010

Навчально пізнавальні поїздки	Дата проведення
Олеський замок – Підгорецький замок – Золочівський замок – Хотинська фортеця – Кам'янець-Подільський – заповідник Медобори – Збараж	2011

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УЧАСТЬ В НАУКОВИХ ЕКСПЕДИЦІЯХ

Наукові експедиції	Дата проведення
“Дослідження рекреаційного впливу на природне довкілля на прикладі с. Верхнє Студене (в зимовий період)” с. Верхнє-Студене Воловецький район Закарпатська область	2008
Дослідження проблем збереження високогірних озер Чорногірського масиву Українських Карпат	2008, 2009, 2010
Дослідження проблем збереження високогірних озер Свидовецького масиву Українських Карпат	2008, 2009
Щосезонні (зима–весна–літо–осінь) гідроекологічні дослідження верхів'я річки Прут (спільно з науковцями Інституту екології Карпат НАН України)	з 2008 щосезонно до 2010
Дослідження забруднення атмосферного повітря м. Львова автомобільним транспортом	2009
Визначення рекреаційного навантаження на узбережжя озер Пісочне та Свитязь (Шацький НПП, Волинська обл.)	2008
Екологічні дослідження природних комплексів Західного Бугу та Розточчя у рамках співпраці з науковцями Варшавської Вищої Школи Екології та Управління	2009
Дослідження гірських заповідних територій Криму	2010
Дослідження екологічного стану зимових ландшафтів Чорногірського масиву Українських Карпат (у рамках проведення Зимової школи ландшафтознавства на ЧГС)	2010
Експедиція “Сніги Мармарошу” в Мармароський гірський масив Українських Карпат	2010
Дослідження проблем міні ГЕС у високогір'ї Українських Карпат с. Пробійна Верховинського району Івано-Франківської області	2010

Наукові експедиції	Дата проведення
Геоекологічна оцінка якості вод басейну річки Черемош	2011

4. УЧАСТЬ В НАУКОВИХ СЕМІНАРАХ ТА КОНФЕРЕНЦІЯХ

Назва конференції	Місце і дата проведення
III Міжнародна конференція студентських кіл наукових “Соціально-економічні і природничі аспекти сталого розвитку”. Студентка Грм-41 Ірина Мельник отримала диплом за III місце за результатами студентського голосування	РП, Варшава 2008
Міжвузівська студентська науково-технічна конференція “Застосування інформаційних технологій на шляху до сталого розвитку”. Львів: НЛТУ України. Студентка Грм-41 Ярина Климок	Україна, Львів, 2008
Загальноуніверситетський конкурс студентських наукових робіт. Студентка Грм-41 Ірина Мельник отримала I місце за роботу “Забруднення атмосферного повітря міста Львова автомобільним транспортом”	Україна, Львів, 2008
Студентська наукова конференція географічного факульту “Реалії, проблеми та перспективи розвитку географії в Україні”. Студентка Грм-41 Ірина Мельник і Надія Кепеняк зайняли I місце	Україна, Львів, 2008
Перша міжнародна студентська конференція “Захист навколишнього середовища. Збалансоване природокористування”	Україна, Львів, 2008
IV Міжнародна конференція студентських кіл наукових “Ното Naturalis”. Студенти Грм-51 та Грф-58 Наталія Бриндак та Андрій Нога отримали диплом за III місце за результатами студентського голосування	РП, Катовіце, 2009
Науково-практична конференція “Природні комплекси верхів'я річки Прут”	Україна, Ворохта, 2009

Назва конференції	Місце і дата проведення
Студентська наукова конференція географічного факультету “Реалії, проблеми та перспективи розвитку географії в Україні”. Студент Грф-48 Ярослав Ільчишин зайняв I місце	Україна, Львів, 2009
Друга міжнародна студентська конференція “Захист навколишнього середовища. Збалансоване природокористування”	Україна, Львів, 2009
Перша міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих учених “Фундаментальні та прикладні дослідження в біології”. Донецький національний університет	Україна, Донецьк, 2009
V Всеукраїнська студентська наукова конференція “Сучасні проблеми природничих наук”. Ніжинський державний університет ім. Миколи Гоголя.	Україна, Ніжин, 2010
V Міжнародна конференція студентських кіл наукових “Номо Naturalis”. Студенти Грм-51 Наталія Бриндак та Грф-48 Олексій Хребтієвський	РП, Вроцлав, 2010
Дев'ята Міжнародна науково-практична конференція “Ресурси природних вод Карпатського регіону”.	Україна, Львів, 2010
Студентська наукова конференція географічного факультету “Реалії, проблеми та перспективи розвитку географії в Україні”. Студенти Грф-48 Надія Кепеняк зайняла I місце, Олексій Хребтієвський – III місце	Україна, Львів, 2010
Конференція молодих вчених “Молоді науковці - географічній науці”. Київський національний університет ім. Т. Шевченка	Україна, Київ, 2010
VIII Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів й молодих учених “Географія, геоecологія, геологія: досвід наукових досліджень в контексті співпраці та інтеграції”	Україна, 2011
Третя міжнародна студентська конференція “Захист навколишнього середовища. Збалансоване природокористування”	Україна, Львів, 2010

Назва конференції	Місце і дата проведення
Студентська наукова конференція географічного факультету “Реалії, проблеми та перспективи розвитку географії в Україні”. Студентка Грф-44 Оксана Матіїв зайняла III місце	Україна, Львів, 2011

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УЧАСТЬ ТЕМАТИЧНИХ СЕМІНАРІВ ЕКОГУРТКА

Перелік семінарів	Дата проведення
“Результати дослідження рекреаційного впливу на природне довкілля на прикладі с. Верхнє Студене (в зимовий період)”. Звіт по експедиції у Верхній Студений	2007
“Туристичні ресурси Перу (Пд. Америка)”. Ознайомчо-інформаційна лекція. Старший науковий співробітник Інституту народознавства А. Клімашевський	2008
Поводження з ТПВ – європейський досвід. Звіт про навчально-екскурсійну поїздку. Студентка Грм-31 Ярина Климок	2008
Природно заповідний фонд Польщі та Чехії: можливості рекреаційного використання. Звіт про навчально-екскурсійну поїздку. Студентка Грм-31 Ганна Польова	2008
Перегляд науково-популярних екологічних фільмів	2008–2011
Екологічний стан високогірних озер Чорногори та Свидовця. Звіт по експедиції озерами Українських Карпат (Чорногора, Свидовець). Студентка Грф-58 Ольга Ленько	2009
Звіт про пізнавальну подорож до країн Близького Сходу. Студенти 5 курсу Роман Лозинський, Михайло Стрільців	2009
Презентація діяльності Екогуртка учасникам німецької екологічної громадської організації Naturfreundejudend (Тюрінгія). Обговорення можливості співпраці	2010
25-річниця Чорнобильської аварії: погляд через чверть століття. Звіт про участь в молодіжному науковому семінарі на території ЧАЕС. Студенти Грм- 41 Олександра Баранні і Оксана Калинич, Грє-22 Тарас Рикмас	2011

6. ПУБЛІКАЦІЇ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ РОБІТ

1. *Bryndak N., Woloszyn N., Ilczyszyn Y., Myhan M., Noha A., Pryputen J., Czaus T.* Ekologiczne problemy zimowego odpoczynku w Ukrainskich Karpatach (na przykladzie wsi Werchnij Studenyj) // Materiały III konferencji studentskich kol naukowch “Spolechno-ekonmiczno-przyrodnicze aspektz zrownowazonego rozwoju”. – Warszawa, 2008. – S. 85–92.
2. *Климко Я. П., Койнова І. Б.* Екологічна культура українця // Матеріали конференції “Застосування інформаційних технологій на шляху до сталого розвитку”. – Львів: НЛТУ України, 2008. – С. 59–61.
3. *Melnyk I., Noha A.* Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego miasta Lwowa transportem samochodowym // Materiały III konferencji studentskich kol naukowch “Spolechno-ekonmiczno-przyrodnicze aspektz zrownowazonego rozwoju”. – Warszawa, 2008. – S. 125–132.
4. *Lenko O., Ilchyszyn Y.* Hidroekologiczne badania masywu Czornohory ukrainских Karpat // Materiały III konferencji studenckich kól naukowych “Spolechno-ekonmiczno-przyrodnicze aspektz zrownowazonego rozwoju”. – Warszawa, 2008. – IS. 117–123.
5. *Польова А.* Туристичні шляхи, як засіб регулювання антропогенного навантаження на природні об’єкти // Матеріали студентської науково-практичної конференції “Захист навколишнього середовища. Збалансоване природокористування”. – Львів, 2008. – С. 75–77.
6. *Ільчишин Я.* Гідроекологічні дослідження верхів’я р. Прут // Матеріали студентської науково-практичної конференції “Захист навколишнього середовища. Збалансоване природокористування”. – Львів, 2008. – С. 71.
7. *Нога А.* Антропогенний вплив на Черногірський масив Українських Карпат // Матеріали студентської науково-практичної конференції “Захист навколишнього середовища. Збалансоване природокористування”. – Львів, 2008. – С. 18.
8. *Климко Я.* Проблеми поводження з ТПВ у м. Львові // Матеріали студентської науково-практичної конференції “Захист навколишнього середовища. Збалансоване природокористування”. – Львів, 2008. – С. 72–74.
9. *Bryndak N., Noha A.* Antropogeniczny wpływ na Czornohorski Masyw Ukrainских Karpat // Homo naturalis. Przyrodnicze, spoleczne i ekonomiczne aspekty rozwoju zrownowazonego. Katowice. 2009. – S. 91–98.
10. *Chanina N., Klymok J.* Optymalizacja postepowania z twardymi odpadami bytowymi we Lwowie w celu zabezpieczenia rozwoju zrownowazonego miasta // Homo naturalis. Przyrodnicze, spoleczne i ekonomiczne aspekty rozwoju zrownowazonego. – Katowice, 2009. – S. 99–106.
11. *Ilczyszyn Y., Lenko O.* Stan ekologiczny obiektow wodnych Czornohory // Materiały konferencji “Homo Naturalis, Przyrodnicze, spoleczne i ekonomiczne aspekty rozwoju zrownowazonego”. – Katowice, 2009. – S. 156–165.
12. *Myhan M., Woloszyn N.* Wartosc przyrodnicza zlewni Bugu Zachodniego oraz problemy jej ochrony // Materiały konferencji “Homo Naturalis, Przyrodnicze, spoleczne i ekonomiczne aspekty rozwoju zrownowazonego”. – Katowice, 2009. – S. 211–219.

13. *Polova G.* Szlaki turystyczne jako srodek sprzyjania rozwojowi turystyki ekologicznej i polepszenia stanu otaczajacego srodowiska // Materiały konferencji “Homo Naturalis, Przyrodnicze, społeczne i ekonomiczne aspekty rozwoju zrownowazonego”. – Katowice, 2009. – S. 239–244.
14. *Головатий Мар'ян.* Сучасні екологічні проблеми курортів Трускавець і Східниця // Матеріали міжнародної студентської науково-практичної конференції “Захист навколишнього середовища. Збалансоване природокористування”. – Львів, 2009. – С. 21–22.
15. *Климко Ярина.* Моделювання системи поводження із твердими побутовими відходами для міста Львова // Матеріали міжнародної студентської науково-практичної конференції “Захист навколишнього середовища. Збалансоване природокористування”. – Львів, 2009. – С. 60–61.
16. *Ільчишин Ярослав.* Роль екологічного гуртка кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи Львівського національного університету імені Івана Франка в екологічному вихованні молоді // Матеріали міжнародної студентської науково-практичної конференції “Захист навколишнього середовища. Збалансоване природокористування”. – Львів, 2009. – С. 36.
17. *Рябенко Дмитро.* Роль громадських організацій в інформаційному забезпеченні природоохоронної діяльності на території Львівської області // Матеріали міжнародної студентської науково-практичної конференції “Захист навколишнього середовища. Збалансоване природокористування”. – Львів, 2009. – С. 95–97.
18. *Микитчак Т. І., Рожко І. М., Ільчишин Я. Т.* Біоіндикація річки Прут // Матеріали науково-практичної конференції “Природні комплекси верхів'я річки Прут”. – Львів, 2009. – С. 206–213.
19. *Ільчишин Я., Гаврилишин Т., Тиханович Є., Шивала Ю.* Екологічний стан зимових ландшафтів Чорногори // Матеріали V Всеукраїнської студентської наукової конференції “Сучасні проблеми природничих наук”. Тези наукових доповідей. Ніжинський державний університет ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2010. – с. 97–98.
20. *Ільчишин Я. Т.* Комплексний гідро-екологічний моніторинг верхів'я річки Прут // Матеріали Дев'ятої Міжнародної науково-практичної конференції “Ресурси природних вод Карпатського регіону”. – Львів: ЦНТЕІ, 2010. – С. 26–31.
21. *Рожко І. М., Ільчишин Я. Т., Микитчак Т. І.* Результати гідроекологічних досліджень верхів'я річки Прут // Матеріали науково практичної конференції “Природні комплекси й верхів'я річки Прут”. – Львів, 2009. – С. 185–190.
22. *Польова Г.* Сучасний стан рекреаційної діяльності на території Карпатського національного природного парку // Фундаментальні та прикладні дослідження в біології: Матеріали Першої міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих учених – Том 1 / Донецький національний університет. – Донецьк: Вебер, 2009. – С. 285–286.
23. *Ленько О.* Гідроекологічні дослідження озер та приозерних територій масиву Чорногори // Тези конференції “Молоді науковці – географічній науці”, Київський національний університет ім. Т. Шевченка. 25-26 листопада 2010 р.
24. *Микитчак Т. І., Рожко І. М., Ленько О. В.* Фізико-географічні та гідрохімічні характеристики озер та озерець масиву Чорногора (Українські Карпати) //

Наукові праці Українського науково-дослідного гідрометеорологічного інституту. – 2010, Випуск 259.

25. *Ленько О.* Екологічні проблеми озер та приозерних територій високогір'я Чорногори в контексті збалансованого розвитку // VIII Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів й молодих учених “Географія, геоекологія, геологія: досвід наукових досліджень в контексті співпраці та інтеграції”. 11–14 травня 2011.
26. *Oleksii Khrebtijevskij, Natalija Bryndak.* Strefowanie funkcjonalne Karpackiego Narodowego parku Przyrodniczego oraz jego znaczenie dla ochrony przyrody. // Homo Naturalis: Człowiek – Przyroda – Przestrzen w mysl rozwoju zrownowazonego. – Wrocław, 2010. – S. 159–165/
27. *Головатий М.* Вдосконалення сучасної системи управління бальнеологічними ресурсами // Матеріали міжнародної студентської науково-практичної конференції “Захист навколишнього середовища. Збалансоване природокористування”. – Львів, 2010. – С. 32–37.
28. *Кепеняк Н.* Дослідження рекреаційного навантаження на території НПП “Сколівські Бескиди” // Матеріали Всеукраїнської студентської наукової конференції “Реалії, проблеми та перспективи розвитку географії в Україні”. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені І. Франка, 2010. – с.42–50.
29. *Хребтієвський О.* Функціональне зонування Карпатського національного природного парку та його природоохоронне значення // Матеріали Всеукраїнської студентської наукової конференції “Реалії, проблеми та перспективи розвитку географії в Україні”. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені І. Франка, 2010. – с. 23–29.